

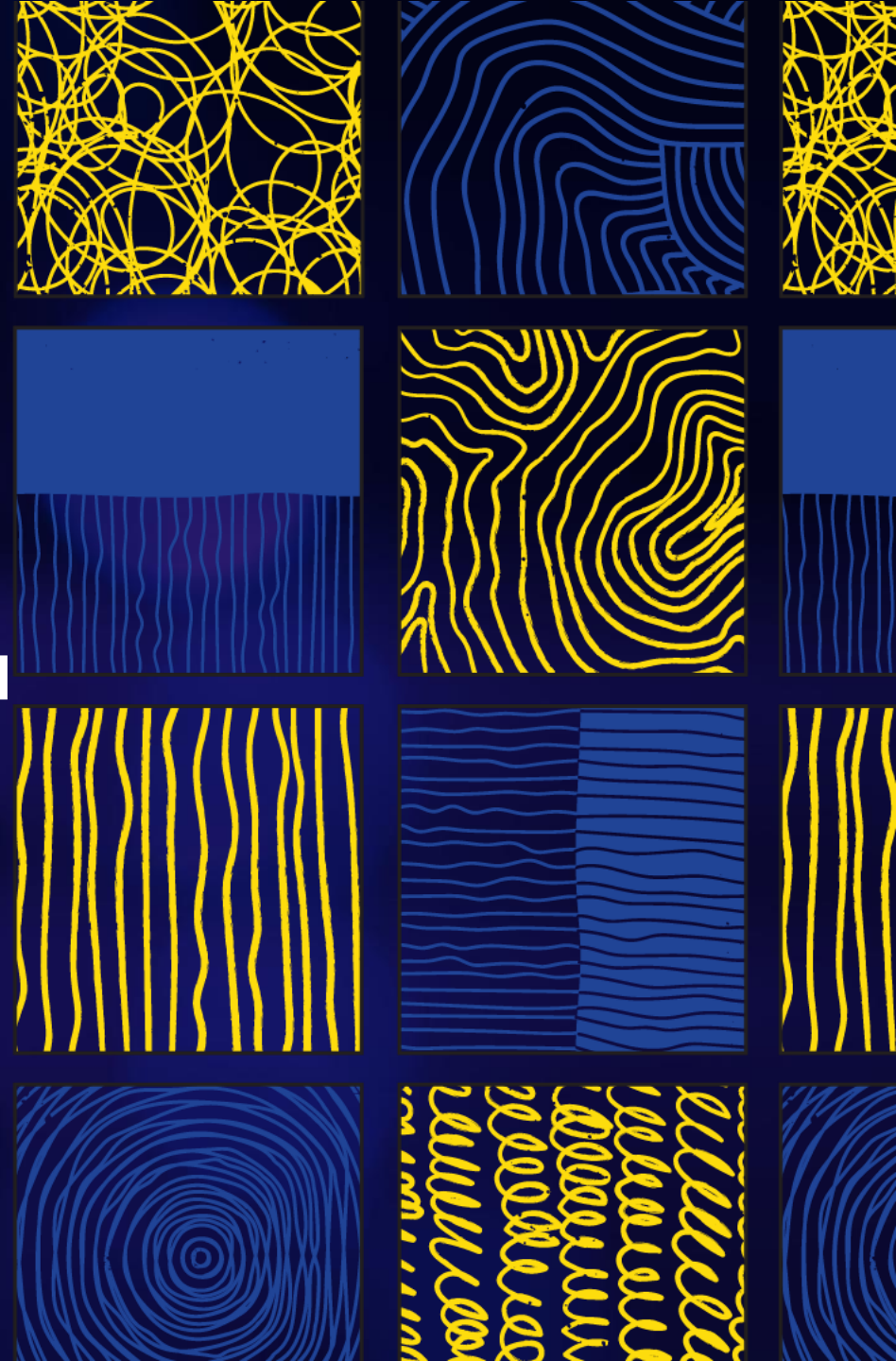

IP OFFICE

Ukrainian National Office for Intellectual
Property and Innovations

ГЕОГРАФІЧНІ ЗАЗНАЧЕННЯ: оновлений підхід до процедури державної реєстрації

31 жовтня 2024 року

ПОНЯТТЯ ГЕОГРАФІЧНОГО ЗАЗНАЧЕННЯ (ГЗ)

ГЕОГРАФІЧНЕ ЗАЗНАЧЕННЯ (ГЗ) – найменування, що ідентифікує товар, який походить з певного географічного місця та має особливу якість, репутацію чи інші характеристики, зумовлені головним чином цим географічним місцем походження, і хоча б один з етапів виробництва якого здійснюється на визначеній географічній території.

- ❑ ідентифікує товар за ознакою місця походження;
- ❑ правова охорона надається на підставі державної реєстрації або відповідно до міжнародних договорів України;
- ❑ охорона діє безстроково;
- ❑ унікальний, колективний об'єкт права інтелектуальної власності;
- ❑ своєрідний колективний бренд, за допомогою якого об'єднання виробників регіону не тільки позначають свою автентичну продукцію, а й своєю репутацією гарантують споживачу її високу якість.

ROQUEFORT

DARJEELING TEA

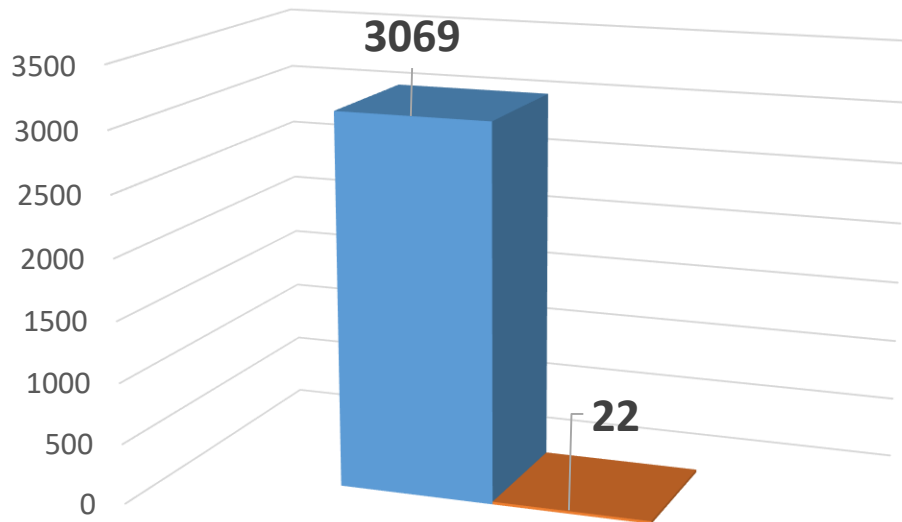
ПЕТРИКІВСЬКИЙ РОЗПИС

ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР УКРАЇНИ ГЕОГРАФІЧНИХ ЗАЗНАЧЕНЬ

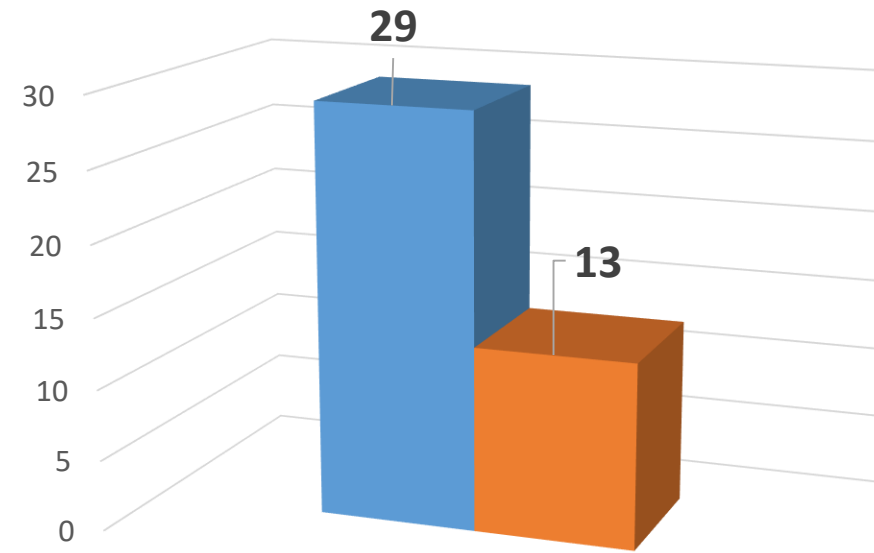
Станом на 31.10.2024 в Україні зареєстровано 3133 географічних зазначення

Міжнародні договори

■ Угода про асоціацію з ЄС   ■ Грузія

Національна процедура

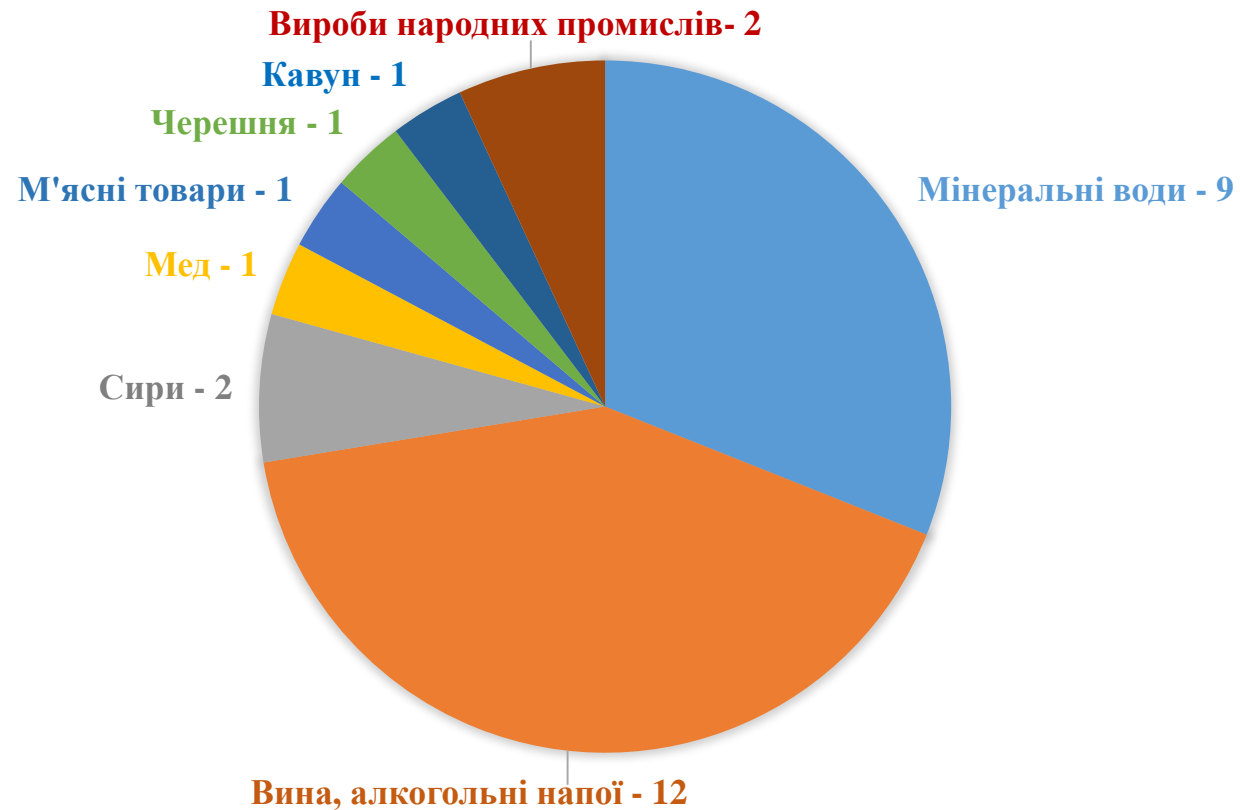
■ Україна   ■ Інші держави

<https://nipo.gov.ua/reiestr-heohrafichnykh-zaznachen/>

ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР УКРАЇНИ ГЕОГРАФІЧНИХ ЗАЗНАЧЕНЬ

Станом на 31.10.2024 в Україні зареєстровано 29 географічних зазначень, що походять з території України

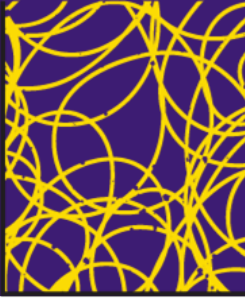
НОВІ ПРАВИЛА

складання, подання та проведення експертизи заявки на реєстрацію ГЗ

16.08.2024 набула чинності нова редакція Правил складання, подання та проведення експертизи заявки на реєстрацію географічного зазначення, затверджена наказом Міністерства економіки України № 16370 від 09.07.2024.

Нова редакція Правил:

- ❑ регулює відносини щодо подання заявок на ГЗ, проведення їх експертизи та прийняття рішень за ними;
- ❑ адаптована до спеціальних регламентів Європейського Союзу щодо ГЗ;
- ❑ враховує положення та вимоги чинного законодавства України, в тому числі щодо особливостей правової охорони ГЗ для сільськогосподарських товарів, харчових продуктів та спиртних напоїв:
  - ✓ Закону України «Про правову охорону географічних зазначень»
  - ✓ Закону України «Про особливості правової охорони географічних зазначень для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів, захист прав та застосування схем якості, включаючи традиційні гарантовані особливості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів»
  - ✓ Закону України «Про географічні зазначення спиртних напоїв»

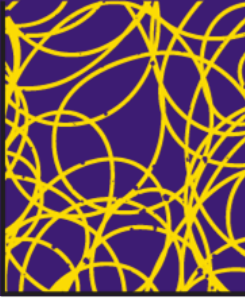

НОВІ ПРАВИЛА

складання, подання та проведення експертизи заявки на реєстрацію ГЗ

Структура Правил:

- ❑ I. Загальні положення
- ❑ II. Вимоги до документів заявки
- ❑ III. Подання заявки та реєстрація документів заявки
- ❑ IV. Порядок спілкування щодо заявки
- ❑ V. Експертиза заявки
- ❑ VI. Дії щодо заявки, які можуть вчинятися з ініціативи заявника
- ❑ VII. Оскарження рішення за заявкою

НОВІ ПРАВИЛА: складання та подання заявки

❑ Заявка повинна містити

- ✓ заяву про реєстрацію ГЗ
- ✓ специфікацію товару, погоджену відповідним спеціально уповноваженим органом
- ✓ єдиний документ
- ✓ іноземні заявники замість специфікації можуть подавати документи, які підтверджують правову охорону заявленого географічного зазначення у відповідній іноземній державі. Документи повинні відповідати вимогам до відомостей специфікації товару.

❑ Заявка може подаватися

 в паперовій формі - за адресою: 01601, Україна, м. Київ, вул. Дмитра Годзенка, 1
або

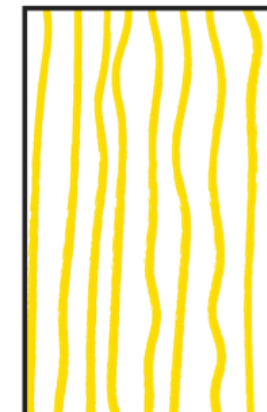
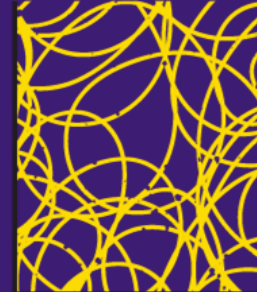
 в електронній формі (електронна заявка) - через особистий кабінет в ІКС УКРНОІВІ

❑ За подання заявки сплачується збір

«За подання заявки на реєстрацію географічного зазначення»

**Сума збору
4000 грн.**

**Код збору
50100**

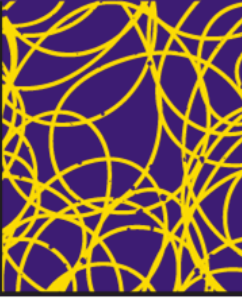

НОВІ ПРАВИЛА: вимоги до найменування

❑ Заявка складається українською мовою та повинна стосуватися одного ГЗ

❑ Вимоги до найменування, яке заявляється як ГЗ:

- ✓ повинно містити географічну назву, традиційну географічну або негеографічну назву або їх похідні;
- ✓ може бути заявлено прикметник, що походить від певної географічної назви;
- ✓ може містити назву товару та окремі суттєві характеристики товару;
- ✓ якщо для товару використовується більше ніж одне найменування, заявка може стосуватися декількох найменувань, що відокремлюються скісною рисою («/»);
- ✓ заявлене найменування зазначається відповідно до специфікації або документів, що підтверджують правову охорону ГЗ у відповідній іноземній державі;
- ✓ для найменувань, що викладені українською мовою, наводиться транслітерація найменування літерами латинського алфавіту;
- ✓ іноземне ГЗ наводиться літерами алфавіту мови країни походження у вигляді та формі, як воно охороняється у відповідній іноземній державі;
- ✓ для найменувань, що викладені іноземною мовою, додатково наводиться транскрипція літерами українського алфавіту;
- ✓ якщо ГЗ представлене літерами іншого алфавіту, ніж кириличний чи латинський, також наводиться транскрипція найменування літерами латинського алфавіту.

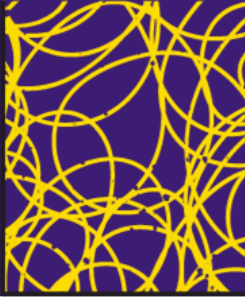

НОВІ ПРАВИЛА:

складання та погодження специфікації товару

- ❑ Основні розділи специфікації заповнюються відповідно до форми, наведеної в додатку 2 до Правил, та включають:
  - ✓ вид ГЗ
  - ✓ заявлене найменування
  - ✓ назву товару
  - ✓ опис товару
  - ✓ межі географічного місця, де виробляється товар
  - ✓ опис способу виробництва товару, за наявності інформацію про пакування
  - ✓ відомості про взаємозв'язок особливої якості (інших характеристик, репутації) товару з географічним середовищем або географічним місцем походження товару
  - ✓ особливі правила маркування товару (за наявності)
  - ✓ спеціально уповноважений орган, органи сертифікації

Відомості, що мають бути зазначені у кожному з вказаних розділів, деталізовано в главі 4 розділу II Правил.

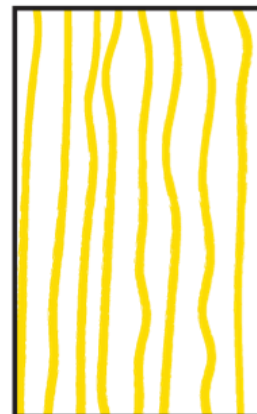

НОВІ ПРАВИЛА: складання та погодження специфікації товару

- ❑ **Вимоги до специфікацій для окремих видів товарів та до процедури їх погодження затверджуються спеціально уповноваженими органами.**

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про визначення спеціально уповноважених органів для погодження специфікацій товарів і визначення та контролюю особливих якостей та інших характеристик товарів» № 439 від 03.06.2020, такими органами визначені:

- ✓ **Міністерство аграрної політики та продовольства** – щодо сільськогосподарської продукції (сільськогосподарських товарів), харчових продуктів, вин, ароматизованих винних продуктів, спиртних напоїв;
  - ✓ **Міністерство культури та інформаційної політики** – щодо виробів народних художніх промислів;
  - ✓ **Міністерство охорони здоров'я** – щодо природних лікувальних ресурсів (мінеральних вод, лікувальних грязей, озокериту, бішофіту, ропи лиманів та озер тощо).
- ❑ Специфікація товару щодо ГЗ **для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів**, складається з дотриманням вимог статті 12 Закону України «Про особливості правової охорони географічних зазначень для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів, захист прав та застосування схем якості, включаючи традиційні гарантовані особливості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів»
  - ❑ Специфікація товару щодо ГЗ **для спиртного напою**, оформлюється з дотриманням вимог статей 4 і 5 Закону України «Про географічні зазначення спиртних напоїв»

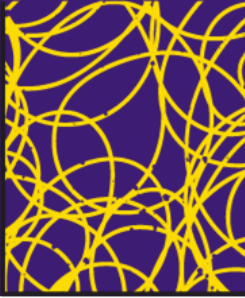
НОВІ ПРАВИЛА: процедура експертизи

НОВІ ПРАВИЛА: новації щодо ГЗ для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів

Порядок складання, подання заявки та проведення експертизи приведено у відповідність до вимог Закону України «Про особливості правової охорони географічних зазначень для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів, захист прав та застосування схем якості, включаючи традиційні гарантовані особливості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів» (далі -Закон № 2572-IX):

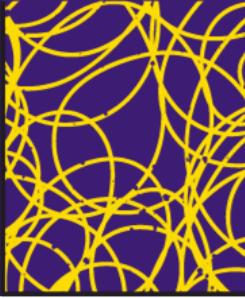
- ❑ Заявка складається з урахуванням статей 9 – 13, 15 – 17 Закону № 2572-IX.
- ❑ Заявка подається заявником, який має право на підготовку, складання специфікації для подання заявки на ГЗ відповідно до статті 9 Закону № 2572-IX.
- ❑ Заявка подається до УКРНОІВІ протягом 3 місяців з дня погодження спеціально уповноваженим органом специфікації товару.
- ❑ Під час експертизи застосовуються критерії для невизнання найменування товару ГЗ, визначені статтею 7 Закону № 2572-IX, при цьому підстави для відмови в наданні правової охорони ГЗ, установлені статтею 8 Закону України «Про правову охорону географічних зазначень», не застосовуються.
- ❑ Під час експертизи перевіряється, чи не суперечить заявлене найменування публічному порядку, принципам гуманності та моралі. Правилами визначено, що заявлене найменування вважається таким, що суперечить публічному порядку, принципам гуманності та моралі, зокрема, коли воно:
  - ✓ пов'язане з географічним місцем на території держави, визнаної державою-агресором, державою-окупантом, державою-терористом;
  - ✓ включає символіку комуністичного тоталітарного режиму;
  - ✓ глорифікує, увічнює, пропагує або містить символіку російської імперської політики;
  - ✓ містить слова, які в українській мові є або асоціюються з нецензурними словами та виразами (пункт 6 глави 8 розділу V).

НОВІ ПРАВИЛА: новації щодо ГЗ спиртних напоїв

Порядок складання, подання заявки та проведення експертизи приведено у відповідність до вимог Закону України «Про географічні зазначення спиртних напоїв» (далі - Закон № 2800-ІХ):

- Заявка складається з урахуванням статей 3–6 та 9 Закону № 2800-ІХ.
- Заявка подається заявником, який має право на реєстрацію ГЗ спиртного напою відповідно до статті 3 Закону № 2800-ІХ.
- Заявка подається до УКРНОІВІ не пізніше 90 днів з дати погодження специфікації спиртного напою.

НОВІ ПРАВИЛА: новації щодо проведення експертизи заявки

Враховуючи залучення ІР Офісу до участі в реалізації заходів щодо застосування санкцій, передбачених Законом України «Про санкції», Правилами передбачено, що під час проведення експертизи заявки перевіряється:

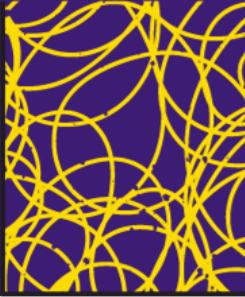
- ❑ факт застосування щодо заявника персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), а також факт застосування щодо держави заявника секторальних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), що поширюються на резидентів іноземної держави, відповідно до **Закону України «Про санкції»**:
  - ✓ перевірка здійснюється за відомостями, що містяться в уведених у дію рішеннях РНБО України,
  - ✓ при встановленні факту застосування санкцій, діловодство за заявкою здійснюється з урахуванням їх виду,
  - ✓ у разі виникнення обґрунтованих сумнівів стосовно відповідності ідентифікаційних даних особи заявника та особи, щодо якої застосовано санкції, УКРНОІВІ може вимагати надання додаткових матеріалів.

(Пункт 6 глави 2 розділу V Правил)

- ❑ належність заявника (одного із заявників) до осіб, пов'язаних із державою-агресором, визначеною відповідно до **постанови Кабінету Міністрів України «Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави Україна у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації»** № 187 від 03.03.2022:

- ✓ у разі належності принаймні одного заявника до осіб, пов'язаних з державою-агресором, УКРНОІВІ приймає рішення про відмову в реєстрації ГЗ,
- ✓ клопотання заявника про внесення будь-яких змін до такої заявки не підлягає задоволенню.

(Пункт 7 глави 2 розділу V Правил)

ДІЯЛЬНІСТЬ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ СФЕРИ ГЗ

□ Методичні рекомендації

07.10.2024 на сайті IP Офісу опубліковано проєкт Методичних рекомендацій з окремих питань проведення експертизи заявки на ТМ (щодо відповідності умовам надання правової охорони позначення, яке містить ГЗ або походить від нього).

□ Імплементція законодавства ЄС

Спільно з Мінекономіки IP офіс бере участь в проведенні офіційного скринінгу національного законодавства у сфері ГЗ щодо його відповідності праву ЄС з метою подальшої імплементції норм європейських регламентів.

□ Виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС

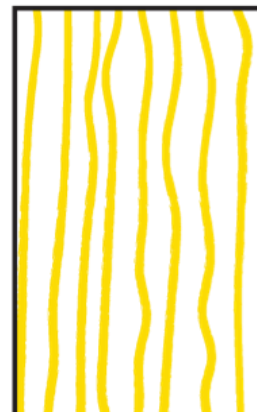
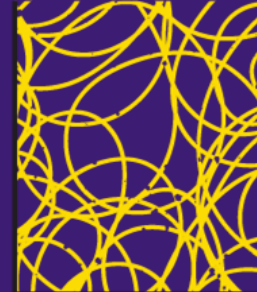
Спільно з Мінекономіки IP Офісом ведеться постійна робота пов'язана з виконанням взятих за Угодою про асоціацію зобов'язань щодо охорони ГЗ, які походять з території ЄС. Участь у роботі Підкомітету з географічних зазначень, створеного з метою контролю за розвитком цієї Угоди та посилення співробітництва Сторін.

□ Виконання Угоди про вільну торгівлю між Україною та державами Європейської асоціації вільної торгівлі (ЄАВТ)

11.09.2024 IP Офісом з метою проведення процедури заперечень опубліковано перелік ГЗ Швейцарії та Ліхтенштейну, заявлених для надання правової охорони в Україні.

□ Захист вітчизняних ГЗ на полях Генеральної Асамблеї, Постійних комітетів та робочих груп ВОІВ

Привертаємо увагу світової спільноти щодо необхідності захисту інтелектуальної власності українських виробників під час збройної агресії росії проти України. Наголошуємо на випадках привласнення країною-агресором українських ГЗ, що походять з тимчасово окупованих територій України.

IP OFFICE

Ukrainian National Office for Intellectual
Property and Innovations

Дякуємо за увагу!

Бажаємо успіхів!

+38 (044) 494-05-51

office@nipo.gov.ua

вул. Дмитра Годзенка, 1, м. Київ, 01601

